

Obsah

- Úvod 7
- 1. Goya – počátek moderního umění 9**
Tvůrčí počátky: návrhy na gobelíny, rokoko a téma každodennosti – objev skrytých hrůz, rozum a imaginace – portrétní realismus a exprese – zobrazení pustošivých sil a vzdoru – démoni v člověku: „černé malby“ – grafické cykly (Caprichos, Nesrovnalosti, Hrůzy války) – předzpěv imprese a počátek moderny
- 2. Klasicismus – rozum a vznešenost linie 19**
Pojem klasicismu – francouzský (neo)klasicismus-empír: David, Ingres, Girodet-Trioson, Gérard, Flandrin, Gros; Machek, Tkadlík, Postel, V. Mánes – Rusko: A. A. Ivanov – Amerika: West, Copley – klasicistní sochařství v Evropě: Houdon, Canova, Thorvaldsen, Bartholdi; Schadow, Rauch, Schwanthaler, Hähnel, Zauner – český sochařský klasicismus: Lederer, Malínský, Prachner, J. a E. Maxové; americký klasicismus v sochařství: Greenough, Powers
- 3. Romantismus – emoce a vášeň barvy 47**
Pojem romantismu – preromantišmus: Füssli, Blake – anglické krajinářství: Constable, Turner – Německo: Friedrich, Runge – Francie: Géricault, Delacroix, Doré; Rude, Barrye – Rusko: Kiprenskij, Brjullof, Ajvazovskij – Amerika: Hudson River School, zvl. Cole, Church, Bierstadt – České země: A. Mánes, Piepenhagen, Navrátil, J. Mánes, Havránek, Bubák, Kosárek, Mařák; Levý – rakouský biedermeier: Waldmüller, Spitzweg
- 4. Realismus: hledání konceptu skutečnosti 93**
Pojem realismu – Francie: Barbizonská škola: Corot, T. Rousseau, Millet, Daubigny – Rozvinutí realismu: Daumier, (karikaturista Grandville), Courbet; Manet, Tissot – Německo: Menzel, Leibl – České země: Pinkas, Barvitius, Čermák, Purkyně, Chittussi – Rusko: Venecianov, Fedotov, Peredvižnici: Kramskoj, Perov, Rjepin, Surikov; Šiškin, Levitan – Anglie: Frith – Amerika: Homer, Eakins – sochaři v Evropě a Americe: Carpeaux, Meunier, Saint-Gaudens
- 5. Impresionismus: realismus okamžiku 145**
Předchůdci: Boudin, Jongkind – povaha impresionismu – francouzský impresionismus, zakladatelé: Monet, Pissarro, Sisley, Renoir, Degas, Morisotová – americký impresionismus: Cassattová, Chase, Hassam, Sargent, Prendergast, Lawson – britská imprese: Sickert – německá imprese: Liebermann, Corinth, Slevogt – český impresionismus, Mařákova škola a „náladové krajinářství: Slavíček, Lebeda, Kaván, Kalvoda; A. Hudeček; Radimský
- 6. Novoromantismus a novorenesance na české scéně – generace Národního divadla 201**
Spojení nového romantismu a renesančního historismu – malířství: Brožík, Aleš, Ženíšek, Hynais – sochařství: Šimek, Mauder, Wagner, Schnirch, Myslbek

7. Expres a hledání výtvarného řádu	231
Pojem postimpresionismu – postimpresionismus / pointilismus: Seurat, Signac, Cross – postimpresie/ expresionismus: van Gogh, Gauguin, Toulouse-Lautrec, Cézanne – druhá etapa expresionismu: Munch, Ensor – naivní umění: pojem naivismu; H. Rousseau; Hicks, Chambers, Field, Pickett; Pirosmanišvili – exprese s rysy naivismu: Csontváry	
8. Symbolismus: kulturní hlubiny významů	281
Pojem symbolismu – preraphaelismus, předvoj symbolismu: Brown; Rossetti, Millais, Hunt, Burne-Jones, Morris – Symbolismus ve Francii: Moreau, Redon, Puvis de Chavannes – Nabisté: Sérusier Denis, Bonnard, Vuillard, Vallotton – Rodin, zrod moderního sochařství – v Belgii: Rops, Khnopff, Frederic, Degouve de Nuncques, Delville, Spilliaert – ve Švýcarsku: Böcklin, Hodler, Schwabe – v Německu: von Marées, Max Klinger, von Stuck – v Anglii: Whistler – v Rusku: Vrubel – v Polsku: Malczewski – český malířský symbolismus: Knüpfer, Schweiger, Pirner, Jenewein, Schikaneder, Preisler, Švabinský, Kupka, Preissig, Koblíha, Konůpek; český symbolismus v sochařství: Bílek, Sucharda, Šaloun, Mařatka, Kafka	
9. Secese: symbolická ornamentika života	333
Vztah secesní tvorby a symbolismu, znaky secese – Anglie a Skotsko: Mackmurdo, Voysey, Crane, Beardsley, Mackintosh – Belgie: van de Velde, Horta; Minne – Nizozemí: Toorop – Francie: Gallé, Majorelle, Prouvé, Lalique, Fouquet, Guimard; Chéret, Grasset, de Feure, Steinlen; Larche – Německo: Obrist, Endell, Darmstadtská kolonie: Behrens, Christiansen, Habich; Leistikow, Eckmann – Rakousko: O. Wagner, Olbrich, Hoffmann, Moser, Klimt – Amerika: Bradley, Tiffany, Sullivan; Rhead – Španělsko: Domènech i Montaner, Gaudí, Homar – Rusko: Benois, Ďagilev, Bakst, Bilibin, Vasněcov, Rerich – Litva: Čiurlionis – České země: Mucha, Marold, Scheiner, Wenig; Volné směry	
10. Architektura 19. století: návraty, technika a „nové umění“ (Apendix)	373
Nový urbanismus: racionální projekty měst v Evropě (Paříž, Vídeň, Barcelona) i v Americe – Empír – Tři protínající se okruhy architektury 19. st. – Historismus: Francie: Violet-le Duc; Německo: Schinkel, Semper, von Klünze; Riedel; Anglie: Nash, Soane, Barry, Pugin, Scott, Webb; Americká viktoriánská architektura – Stavby průmyslových konstrukcí: Francie: Baltard, Labrouste, Eiffel; Anglie: Paxton; Amerika: Sullivan; průnik amerických a evropských tendencí: Berlage – Rakousko a české země: fúze historických slohů: Ullmann, Barvitijs – neorenesance: Zitek, Schulz, Hlávka, Wiehl – mezi renesancí a barokem: Ohmann, Roštlapil, Fellner & Helmer – novogotické stavby: Mocker – výstavba činžovních domů – secese: Gesamtkunstwerk, cesta k moderně: O. Wagner, Fanta, Polívka, Balšánek, Dryák, Bendelmayer, Münzberger, Hieser, Jurkovič, Kotěra	
Resumé – shrnutí a závěry	417
Abstract – summary and conclusions	421
Literatura a zdroje	426
Doplňková vysvětlení jmen a pojmů	435
Jmenný rejstřík	439